

Kinder- en Jeugdboeken

Zondagsschoolboekjes

Recensie

Auteur: Anthonia Margaretha
Titel: Moedereere en kinderplicht
Druk: 1
197 blz.

Van dit schoone boek kan worden gezegd, wat van de meeste dergelijke uitgaven niet geldt, n.l., dat het goed Gereformeerd is en populair ingezonden zin. De schrijfster, die zich niet nader dan met den naam Anthonia Margaretha bekend maakt, schetst hier een tafereel uit het volksleven onzer dagen. En zij is daarin o.i. zeer gelukkig geweest. De vrouw van metselaar Volders is overleden. Zijne eenige dochter Lena beijvert zich, hare overledene moeder zoo goed mogelijk te vervangen, en meent, dat, zij daarin dermate slaagt, dat haar vader aan hertrouwen niet mag denken. Als haar blijkt, dat deze dit toch doet, gevoelt zij zich beleedigd, gekrenkt, gegriefd en in de nagedachtenis harer moeder aangetast. Zij wordt weerspanning en weigert - want Volders laat zich door zijne dochter de wet niet voorschrijven - de tweede vrouw haars vaders den moedernaam te doen hooren. De verhouding, wijl Lena den nieuwen toestand niet aanvaardt, wordt zóó ongunstig, dat de jongedochter de deur uit moet, om te dienen. Zij blijft halsstarrig ondanks al de liefde haars vaders en al de vriendelijke toewijding harer moeder. Eindelijk wordt zij ernstig ziek. Hare moeder verpleegt haar, tot zij niet meer kan, maar zonder dat Lena haar kent. Daarna komt eene pleegzuster, aan wie de herstellende hare omstandigheden mededeelt en die haar op hare zonde wijst en in 's Heeren hand het middel is tot Lena's bekeering. Het slot van het verhaal luidt : "En zij begonnen vroolijk te zijn." Want Lena keerde met berouw en verootmoediging terug. Dat is het eigenlijke verhaal. Daar is nog vrij wat bijwerk omheen. Wij zijn getuigen van de oprichting eener Christelijke School en worden ingelicht over "de Unie : Een school met den Bijbel." Wij gaan op bezoek bij den Dominee en maken kennis met eene wereldsche en met eene Christelijke mevrouw. Het boek is zeer onderhoudend geschreven. De stijl is los, hier en daar is misschien te veel toegegeven aan de spreek- en modetaal. De correctie laat eveneens wat te wenschen over. Wij vonden: mededeelingen als onderwerp in het meervoud, en het daarbij behoorende werkwoord, in het enkelvoud; sproken voor spraken en dergelijke vlekjes. Uit technisch oogpunt is er zeker aanmerking op te maken, dat in een boek hoofdstukken voorkomen, die, hoe uitnemend de inhoud ook zij, den draad van het verhaal eenigszins afbreken. Ze zijn een weinig te opzettelijk ingelascht. Al nemen wij om de belangrijkheid der stof met die inlassching gaarne genoegen, toch is het niet te miskennen, dat het anders zoo welgeordende kader van het verhaal er onder lijdt. Ook tegen enkele detailpunten valt wel iets te zeggen. Of vrouw Volders zoo tegen den predikant en zijne vrouw opzag, als de schrijfster voorstelt, is voor ons besef aan twijfel onderhevig. De omgang tusschen den dorpspredikant en zijne gemeenteleden is in onze gereformeerde kringen gelukkig vrijer en ongedwongener en zal niet dan tot groote schade van leeraar en gemeente zoo angstvallig benepen worden, als de aangewezen periode ze ons schetst. In 't vervolg komt gelukkig de vrijere toon dan ook boven. Het oogenblik, waarop vrouw Volders weigert, Lena te gaan verplegen, is eveneens twijfelachtig. Zij is daar o.i. te heftig; in elk geval veel heftiger, dan met het oog op de reeds getoonde Christelijke vergevingsgezindheid kan worden verwacht. Ook zouden wij liever gezien hebben, dat het glaasje "rood", 't welk op de bruiloft van des kosters dochter, en dat nog wel even vóór de kerkelijke huwelijksinzegening, gebruikt werd, niet alleen aan de kinderen, maar ook aan de ouderen van dagen was onthouden. Strenge studie, ook van menschen en toestanden, zij 't ons vergund, voor het vervolg der begaafde Anthonia Margaretha aan te bevelen. Want het zou jammer zijn, als deze geschiedenis uit het volksleven niet door andere gevolgd werd. De auteur is eene schrijfster, die met liefde en ook met talent de pen voert. Vele frissche denkbeelden spreekt zij uit, menig treffend tooneeltje heeft zij ontworpen. "Naar de natuur" wordt het beeld van vele dienstmeisjes "onzer dagen" in Lena tijdens hare donkere levensperiode geteekend, die met glacé's aan de handen, maar

met slechts 3 cent in hare geldbeurs ter kerk wil gaan. Het is der schrijfster gelukt, het leven juist te treffen. Men hoort Lena spreken en ziet haar handelen. Bovendien wordt de aantrekkelijkheid verhoogd door eenen schalken zet hier en daar. Eene enkele maal moraliseert de schrijfster o.i. wat veel - doch wij willen daarbij in het oog houden, dat de moraal van zeer goed gehalte is. De strekking van dit werkje is voortreffelijk en het onderwerp is zeer actueel. God bezoekt ongehoorzaamheid, hoort het gebed, geeft kracht, om het leed te verdragen, brengt afgedwaalden vaak langs diepe wegen terecht, zegent degenen, die Hem vreezen, en schenkt hun vrede des harten, ziedaar verschillende waarheden, die recht verdienstelijk zijn uitgewerkt. Voorts gaat ernstige waarschuwing uit tegen de zonden, die het huiselijk leven verwoesten, en wordt op het eenige middel ter genezing gewezen, n.l. de noodzakelijkheid van verandering des harten, van schuldgevoel en schuldbelijdenis en van een leven in de gemeenschap met God. Wij bevelen dit werkje gaarne aan met de betuiging : zulke gezellige, huiselijke en leerzame lectuur beantwoordt geheel aan wat wij verlangen. 't Is een geschikte prijs voor leerlingen, die de Zondagsschool verlaten. Nog liever zien wij het in banden van de 16- en 17-jarige helpers en helpsters en van de jongere onderwijzers en onderwijzeressen. Als zij het met ernst en gebed lezen, kunnen zij er voor hun verder leven veel aan hebben. De druk is helder, de uitvoering netjes, de omslag fraai, de prijs billijk. Het is "Jachin" eene eere, zulk een nuttig boek te mogen aanprijzen, dat den vinger legt op menige wondeplek onzes tijds, vaak eenen veelszins juist blik doet werpen in het dagelijksche leven en gouden lessen voor de jonkheid bevat. Wij wenschen der Schrijfster en den uitgever er van harte geluk mede.

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1902
